

OBSAH

ÚVODEM

11

I. MY JDEME NA RUSA, NEVÍME PROČ!

V c. a k. armádě před válkou (15). Vypuknutí války (18). Mobilizace proběhla v klidu, ale... (20). První zkušenosti (22). Počátky odporu českých vojáků (25). Odpor se stupňuje (29). Před vyvrcholením odporu vojáků na jaře 1915 (32). Přečhod „osmadvacátníků“ (34). Případ pěšáka Kudrny (37). Přečhod 36. pěšího pluku (40). Poslední vlna odporu (43). Jak dál? (48).

II. BUDEME-LI MÍT VOJÁKY...

1. Pod prapory Cizinecké legie

Compagnie „Nazdar“ (54). Bérengérův zákon (58). Čs. Národní rada (60). V Cizinecké legii v r. 1916 (64).

2. Za svobodu v carských uniformách

Česká Družina (67). Rozvědky družiníků v letech 1914—1915 (70). Politické zmatky v týlu družiníků (74). Československé vojsko v Rusku v roce 1916 (77). Finále politických pletich (79).

III. CO NEJSILNĚJŠÍ ARMÁDU!

1. V Rusku mezi únorem a říjnem 1917

Situace československého hnutí v roce 1917 (83). OČSNR a čs. sociální demokraté (87). Nábor do vojska (90). Boj u Zborova (94). Čs. armádní sbor (98).

2. Rok 1917 ve Francii

V Cizinecké legii (103). Ze všech koutů světa (106).

IV. JE TŘEBA SKONCOVAT SE SYSTÉMEM!

Obrat ve vývoji války (111). Čeští vojáci a námořníci proti monarchii (115). Říjnová revoluce v Rusku (118). Námořníci v boji za mír (121). Před povstáním v boce Kotorské (124). Je třeba skoncovat se systémem (127). Porážka povstání (132). Ohlas povstání námořníků (134). Dvě cesty dalšího boje (137).

V. TRAGICKÉ ROZCESTÍ

Československé legie na Ukrajině (141). Do Francie přes Sibiř (145). Krize v československém vojsku (151). Čs. sociální demokraté v Kyjevě (153). Československé jednotky Rudé armády (158). Čs. sociální demokraté v Petrohradě (165). Ústup legií z Ukrajiny (168). Březnová jednání se sověty (172). Ruská otázka a legie po brestlitevském míru (175). Čs. komunisté v Rusku na jaře 1918 (183).

VI. POJĎME VŠICHNI DOMŮ!

Navrátilci z ruského zajetí (189). Rakousko-Uhersko na jaře 1918 (192). Před příchodem navrátilců (195). Pojďme všichni domů! (198). Vzpoury slovenských navrátilců (202). Před povstáním v Rumburku (206). Na Českou Lípu, Prahu a Plzeň! (209). Porážka povstání (213). Slovenští navrátilci v Kragujevci (217). Do boje za svobodu! (219). A válka pokračovala... (222).

VII. CESTOU NESPRAVEDLIVÉHO BOJE

Prvá nedorozumění (227). Následky Čičerinova telegramu (232). Čeljabinský incident (237). Vznik ozbrojeného konfliktu (241). Intervence (244). Zmařené pokusy o smír (247). Americká „pomoc“ (251). Proti sovětům (254). V cizích službách (258). První porážky a ústup (262). Podruhé oklamání (264).

VIII. NA STRANĚ REVOLUCE

Čs. komunistická strana na Rusi (271). Čs. oddělení při komisariátu národností (277). Agitační práce v legiích (278). Českoslovenští rudarmejci (282). 1. čs. revoluční pluk (284). Boje o Penzu (287). Lipjagi (291). Obranné boje pokračují (294). V útoku (298). Na frontách občanské války (301).

IX. POD VLASTNÍM PRAPOREM

1. **Poslední rok války ve Francii** 305
V Cizinecké legii v r. 1918 (308). Vouziers — Terron — Chestres (312).

2. Od Alp k Jadranu

Dobrovolnické hnutí v Itálii (315). Československé hnutí a Itálie (319). Vznik samostatného vojska (323). První divize (326). Doss Alto (330). Československé výzvědné oddíly (332). Před koncem války (337).

X. VOJNO, POVOL!

Monarchie na podzim 1918 (339). Vojno, povol, hej rup! (343). Příklad bulharských rolníků (346). Od Doss dei Morti k ústí Piavy (350). Vzpouřa východoslovenské 27. pěší divize (354). Vzpouřa pražské 21. střelecké divize (358). Rozpad fronty na Píavě (360). Národy přebírají moc (362). „Tichá vzpouřa“ námořníků (365). Konec c. a k. armády (369). Rozklad na Ukrajině a na Balkáně (374). Konec c. a k. loďstva (376).

XI. ARMÁDA JE MRTVA, AŽ ŽIJE ARMÁDA!

„Vojenský štáb“ Národního výboru (381). 28. říjen a vojáci (384). Revoluce vrcholí (388). Přebrot v českých krajích a vojáci (391). Deutschböhmen (396). Bezvládní na Slovensku (400). Zrození nové armády (404). Obsazení Slovenska a boje na Těšínsku (407). Československá armáda (412).

ZÁVĚREM

419

Dodatek: ČEŠI A SLOVÁCI V RUSKU V LETECH 1919—1920

421

Českoslovenští komunisté a vznik ČSR (421). Českoslovenští komunisté v Rusku 1919—1920 (425). Po boku Rudé armády (427). Češi a Slováci v Turkestánu (431). Štefánik na Sibiři (435). Mimořádný sjezd legií (440). II. sjezd československého vojska (443). Vládní poselstvo na Sibiři (447). Legie a poslední dny admirála Kolčaka (449). Českoslovenští komunisté na Sibiři (454). Konec sibiřské anabaze (455).

REJSTRÍK JEDNOTEK

459

JMENNÝ REJSTRÍK

463